

PŘEDČASNOU ÚMRTNOST NA NEPŘENOSNÉ NEMOCI LZE SNÍŽIT O 45 %

V červnu 2017 v Moskvě jednalo více než 100 mezinárodních odborníků, zabývajících se nepřenosnými nemocemi, o proveditelnosti vize snížit předčasnou úmrtnost na tyto choroby do roku 2030 o 45 %. Týká se to především ovlivnění hlavních rizikových faktorů kardiovaskulárních nemocí, rakoviny, diabetu a chronických dýchacích onemocnění.

Přednesená sdělení ilustrovala, že Evropa je v čele ostatních kontinentů ve snižování rizik působících předčasně umírání z nepřenosných nemocí (NCD). Nicméně v regionu existují velké nerovnosti jak mezi ženami a muži, tak mezi geografickými celky. Riziko předčasného úmrtí na preventabilní NCD u mužů z východoevropských zemí značně převyšuje riziko u stejně starých mužů ze západoevropských zemí.

Na jednání byly prezentovány zkušenosti z posledních dvou dekad, které např. ukazovaly, že při politické vůli je reálné dramaticky snížit užívání tabáku a spotřebu alkoholu, což jsou významné rizikové faktory NCD. To samo znamená možnost redukce předčasné mortality o více než 33 %. Je k tomu třeba efektivní vládní politika zahrnující akce jako zdanění tabáku a alkoholu, měření krevního tlaku a léčení hypertenze.

Ředitel kanadského ústavu pro výzkum duševního zdraví uvedl finský příklad účinku zdanění. Daň z alkoholu byla po vstupu Finska do EU snížena a úmrtnost šla prudce vzhůru. Primárně byli postiženi lidé z nízkých sociálních tříd. Když se daň znovu zvýšila, úmrtnost klesla. Turecko má jedno z nejvyšších zdanění tabáku (83 %) a je zde patrný podstatný pokles spotřeby.

Současně se významně zvýšil příjem z daně (o 281 %). Na Světovém zdravotnickém shromáždění v Ženevě bylo rozhodnuto podporovat zdanění jako důležitý přínos pro prevenci NCD.

V řadě vystoupení delegátů byla zdůrazněna významná role lékařů, kteří by měli hrát větší roli v působení na zdravý životní styl pacientů a vést je na ke schopnosti samostatně se řídit zdravými zásadami.

V závěru jednání zaznělo přesvědčení, že při realizaci známých a osvědčených intervencí je snížení předčasných úmrtí z NCD o 45 % do roku 2030 možné.

Pozn. redakce: Do předčasné úmrtnosti jsou zahrnuta úmrtí mezi 30–69 rokem věku. Podle dat v European Health Information Gateway byla předčasná úmrtnost v roce 2014 v ČR 335,35 na 100 tis. obyvatel, na Slovensku 399,6, na Ukrajině 655,81 a v Rusku (2011) 697,49. Naproti tomu v Německu (2014) byla 251,49, v Rakousku 239,89 a ve Francii 219,08/100 tis. obyvatel. Čísla se týkají úmrtí na kardiovaskulární nemoci, rakovinu, cukrovku a chronické dýchací choroby.

World Health Organization. Noncommunicable diseases. Reducing premature deaths from NCDs by 45% - a bold vision discussed by NCD programme directors in Moscow [Internet]. Geneva: WHO; 2017 [cited 2018 Nov 21]. Available from: <http://www.euro.who.int/en/health-topics/noncommunicable-diseases/pages/news/news/2017/07/reducing-premature-deaths-from-ncds-by-45-a-bold-vision-discussed-by-ncd-programme-directors-in-moscow>.

Redakce